

NÉPNEVELŐ

NEVELÉS- ÉS OKTATÁSÜGYI LAP

A MAGYARORSZÁGI LATIN ÉS GÖRÖG SZERTARTÁSÚ KATHOLIKUS NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK SZÁMÁRA

Kiadja a *SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT* Budapesten.

Megjelenik minden vasárnap egy ivnyi terjedelemben.

Megkapja e lapot minden kath. népoktatási intézet egy példányban ingyen.

Előfizetési ár: egész évre kor. 6.—.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

BUDAPEST,

Szentkirályi-utca 28b. sz. a.

(SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT)

A hirdetések árszabálya:

A pályázati hirdetéseknek minden egyes szóért minden közlés után 6 fillér (3 krajczár) fizetendő.

Egyéb hirdetéseknek:

egész oldal ... kor. 32.— | negyed oldal ... kor. 8.—
fél oldal ... » 16.— | nyolcad oldal » 4.—

A díjak előre beküldendők a Szent-István-Társulathoz.

Módosítások.

Az országgyűlés általánosságban elfogadta a községi és hitfelekezeti tanítók fizetésének rendezéséről szóló törvényjavaslatot.

Most már a részletes tárgyalás folyik. Örömmel látjuk, hogy a katolikus tanítók országos képviseletének, az Országos Katolikus Tanügyi Tanácsnak, a III. katolikus tanítói kongresszus meghagyásából előterjesztett memorandumban foglalt kívánságait úgy gróf Apponyi Albert miniszter, mint az országgyűlési képviselők a legnagyobb jóindulattal karolták föl és csakis az ország pénzügyi helyzete az egyedüli ok, hogy azokat ezidőszert mindenben nem teljesítik.

A részletes tárgyalás során Csernoch János prelátus képviselő nagy buzgósággal és szeretettel nyújtja be a katolikus iskolaügy és a tanítók érdekeit szolgáló módosító indítványokat. Hála és köszönet ezért a lelkes egyházi tanfőúrnak. — Módosítások:

Lényegesen módosították a 3. §-t, mely a korpótlékokat állapítja meg. Erre nézve az indítványt Rakovszky Béla terjesztette elő. Apponyi Albert gróf miniszter hozzájárul, hogy a 3. §. akképpen módosíttassék, hogy az öt évi szolgálat utáni korpótlék legyen 300 korona, a tíz évi szolgálat utáni korpótlék ismét legyen 200 korona. (Éljenzés.) azután következzen két-két 100 koronás korpótlék és az utolsó ismét 200 koronás. (Élénk helyeslés, éljenzés és taps.) A Ház egyhangúlag elfogadta a miniszter által javasolt módosítást.

A 4. §-nál Csernoch János indítványára elfogadta az országgyűlés azt a módosítást, hogy a 200 korona jutalom az arra érdemes tanítóknak «a hitfelekezeti intézeteknél az illetékes egyházi főhatóság véleményének meghallgatásával» adassék meg.

A kántortanítók járandóságairól szóló 11. §-hoz Kaufmann Géza és Csernoch János prelátus képviselők nyújtottak be módosításukat. Csernoch ezeket mondja:

«A törvényjavaslatnak ezen szakasza megszüntet egy méltánytalanságot, amely eddig a kántortanítókat sújtotta, t. i. az ö kántori fizetésük a nyugdíjnal nem volt beszámítható.

Ezért a törvényjavaslatnak ezen intézkedése általános megelégedéssel fogadtatott. Sajnos, hogy az ország pénzügyi helyzetére való tekintetből nem voltunk azon helyzetben, hogy tovább is sürgezzük, hogy a kántori fizetés bele ne szármíttassék a tanítói fizetésbe, de kénytelenek voltunk meghajolni azon érvek előtt, melyeket a t. kultuszminiszter úr a közoktatásügyi bizottságban előadott. Osztom azokat az aggályokat, miket Kaufmann Géza úr előadott és hozzájárulok az ő indítványához, de egy módosítással.

Ő föl akarja tüntetni egészen külön, hogy a kántori jövedelmek az illető hitfelekezetre egészen el ne vesszenek és ha jól hallottam, az általa benyújtott módosításban az van, hogy a kántori járandóságok is együttesen számitandók a tanítói fizetésekkel. Ezen kifejezés helyett tehát: «tanítói fizetésbe számitandók», bátor vagyok indítványozni, hogy hagyassék ki ez a szó: «tanítói» és tétessék egyszerűen úgy, hogy «a járandóságok együttesen veendők számitásba». Ez még jobban kidomborítja azt a gondolatot, melyet Kaufmann Géza képviselőtársam volt szíves előadni és még inkább biztosítja a felekezetek számára a kántori jövedelmet».

A Ház Vertán előadó javaslatára Csernoch indítványát magában foglaló módosítással fogadta el a szakaszt. A tárgyalást folytatják, erről a jövő számban.

Gróf Apponyi beszéde.

Gróf Apponyi Albert kultuszminiszter április 12-én nagyszabású beszéddel kelt védelmére a nem állami tanítók fizetésrendezéséről szóló javaslatának, melyben a reménynek egy biztató sugaraként jelentette a korpótlékról szólva: nem zárkozo: el azon gondolattól, hogy e tekintetben talán a részletes vita során tegyünk

és módosítsunk annyit, amennyit józanul tenni és módosítani lehet». Azt hisszük, ha ez irányban a törvényhozás megteszi a szükséges módosítást, mint azt memorandumunkban kérelmeztük, egy nagy igazságtalan-ágnak veszi elejét. Mert ne feledjük, különösen most, mikor annyit hivatkoznak — sokszor helytelenül megítélve a helyzetet — a külföldre, hogy midőn Poroszországot összevonta a nagy hódító császár; és mikor Franciaországot porig lealázta a porosz legyver; mindkettőnek az volt legelső gondolja, hogy közoktatását szervezze. Összetépett rongyokból varrtak himet, meleg köntöst a jövődönök. Ennek köszönik megizmosodásukat s hogy Európa élén ismét vezérszerepük van. Örömmel latjuk, hogy a jelenlegi kultuszminiszter nemes idealizmusának teljességével óhajtja a magyar nemzeti népoktatás fölvirágzását, tudjuk, hogy részéről nemcsak jóakaratot várhat a tanítóság, hanem helyzetének javítását is. Az igények teljes kielegítésének mentsegeül elfogadjuk a miniszter mentsegeit: nincs pénz, de bizalommal kerjük erre az orvosságot is: legyen pénz! A múltnak adósságait ha törleszti a nemzet, ne feledkezzen meg a jövődő tartozásairól. Midőn az ország gazdasági helyzetével is számolni kellett, gróf Apponyi Albertnek fényes dialektikájú, hatalmas beszédéből kiértük azt a meleg szeretetet, mellyel a tanítóság nehéz sorsáért iránt viseltetik. Ahol lehet, még módosít, csak legyenek azután, a kik érdekeinket képviselnek; reméljük lesznek, de azt is megjegyezzük majd, kik lesznek azok s ez lesz irányítónk a jövőre, kik igaz barátaink a tett mezéjén. A katolikus tanító mindenkor híven teljesítette nehéz nemzeti misszióját; hisszük, hogy nem sokára a faradságos munka gyümölcseit is élvezhetik gondoktól megmentett harcosai a kulturának s megteremtik a hatalmas és virágzó Magyarországot.

Apponyi gróf beszédének bennünket legközvetlenebbül érdeklő részletét itt adjuk:

«Tisztelt képviselőház! A törvényjavaslatnak egyik célja az, mely ennek az egész törvényalkotásnak kiindulási pontul szolgál, a nem állami tanítóknak fizetésrendezése; a törvényjavaslatnak második része, intézkedéseinek második csoportja pedig azokkal a biztosítékokkal foglalkozik, amelyeket részint a fölemelt, államilag kiegészített fizetéssel kapcsolatosan, részint ettől függetlenül, egész általánosságban az állami és nemzeti szempontok érvényesítése tekintetében érvényesíteni kell.

Az állami tanítók tekintetében én igazán csak rendezést eszközöltem. Igaz, hogy ez a rendezés is 700.000 — de csak hétszáz ezer — korona több költséget okozott, mert letele nem lehet kikerekítést eszközölni, amint mindenki tudja. A rendszerezést, a kikerekítést fölfelé kellett eszközölni. De én a dolog lényegébe csak rendet hoztam be s az egész plusz az, hogy nem 2300, hanem 2400 koronával végzi működését

az állami tanító, nem tekintve azokat, akiknek alapfizetése 1100 és 1200 korona. De ugyanezeneken a helyeken a nem állami tanító alapfizetése is 1100 és 1200 korona, úgy hogy a különbözeti kérdést ez nem érinti. Tehát 2300 korona volt eddig is az állami tanító végső fizetése, ha harminc év után nyugdíjba ment. Mi volt ezzel szemben az eddigi rendezések után a nem állami, mondjuk felekezeti — mert hisz ezek képezik a nem állami tanítók zömét — tanítók fizetése. Az 1893. évi XXVI. törvények megállapította a 600 koronás minimumot és megállapított öt egyenkint 100 koronás pótlékot. Tehát ötször 100 az 500, plusz 600, ez 1100. Ezzel fejezte be a felekezeti tanító pályáját, ha a törvény által megállapított minimumban hagyta öt iskolafenntartója. Az eltérés tehát az állami és nem állami tanítói fizetések közt a mostani törvények gyakorlata szerint, amelyeket én így találtam, a tanítói pálya befejezése, 30 éves szolgálat után 1200 korona volt, a mostani javaslat folytán pedig az egész pálya lefutása után marad 400 korona eltérés. En tehát intézkedéseimmel ezt az eltérést 1200 koronáról 400-ra szállítottam le, vagyis annak kétharmadát elenyésztettem. Akkor tehát nem lehet azt a benyomást kelteni, mintha én egy igazságtalanságot honosítottam volna meg ezen fizetésrendezés által, holott én egy fönnálló méltánytalanságnak kétharmadát elenyésztettem, az utolsó harmadát pedig a mit leszek bátor számokkal kimutatni, ezidőszerint lehetetlen volt elenyésztennem. Ez marad a jobb vagyis arra az időre, midőn pénzügyi forrásainkat kiépítettük, midőn azokat jobban tudjuk majd érvényesíteni.

Vegyük most már a kántori fizetés kibagyásának kérdését. Ennek a kívánságnak teljesítése az országra majdnem 12 millió korona terhet róna. De ami a felekezeti a nem állami tanítóknak az állami tanítókkal való egyenlősítésének kérdését illeti, ott én in thesis annyiban egyetérték a fölszólalókkal, hogy ezt én is elrendő célul tűzöm ki.

De ami már most a kántori fizetés kikapcsolásának kérdését illeti a tanítói fizetésből, annak a követelménynek jogosultságát nem tudom teljesen elismerni. A felekezeti tanítónál, annak kiképzésében, azokban az áldozatokban, amelyeket az ő kiműveléseért az ő egyháza is hozott és a hagyományban is annyira össze van növe a kántori teendő a tanítói teendővel és annyira nem olyan lényeges az a munkaszaporulat, amelyet ez az ő vallára ró, hogy én itt az elválasztást, amit gyakorlatilag majdnem ki-vihetetlennek, úgy elvileg nem tartom jogosultnak.

Ami már most a korpótlék áthelyezését illeti, én erre csak egész egyszerűen azt mondhatom, hogy mivel mint előbb már mondtam, az 1893-ban és 1894-ben már hivatalban volt tanítók, ami nekem örömmre szolgál, mert mutatja, hogy hosszú időn át képes a magyar tanító megfelelni hivatásának, miután — mint mondom —

ezen öregebb tanítók, a tanítóságnak nagy hányadát képezik, amennyiben ma is 11.000-nél többen vannak a 200 koronás körpótlékoknak minden egyes évfolyamnak való előrehelyezése 1.118.000 korona többletköltséggel jár, úgy, hogy ennek az operádának a nagyban való keresztülvitele a jelenlegi körülmények között szintén nem mutatkozik lehetségesnek. De nem zárkozom el azon gondolattól, hogy e tekintetben talán a részletes vita során tegyünk és módosítsunk annyit, amennyit józanul tenni és módosítani lehet.

Abban a meggyőződésben vagyok, hogy ha a készülődések izgalmain túl vagyunk, hogy a befejezett tényként áll majd ez a törvényjavaslat mint törvény az ország közvéleménye előtt, ha majd annak jótékonyosságait a tanítótestület tényleg élvezni fogja, meg vagyok győződve, hogy azok a hullámok is lefognak csendesedni, amelyek ma léteznek. Hiszen természetes, hogy kapuzárás előtt mindenki akar annyit, amennyit csak el lehet érni — meg vagyok győződve, hogy akkor igen keveseknek kivételével, akik talán tudatosan, talán öntudatlan sőtét céloknak szolgálatában állanak — be fog állani az a megnyugvás, amelyre töreksem és amelyre nagyon szükség van: hazai népoktatásunk föllendülésére.

HIVATALOS KÖZLÉSEK.

Papság részvétele a tanítói körök közgyűlésein.

Kivonat az esztergomi főegyházmegye f. évi körleveléből.
A főegyházmegyei róm. kath. tanítóegyesületek és körök közgyűléseinek jegyzőkönyveiből, valamint a hozzám intézett jelentésekből arról értesültem, hogy az iskolaigazgató plébános és helyettes plébános urak közül többen a katolikus tanítóegyesületi közgyűlésekről minden alapos ok nélkül elmaradoznak. E magatartás nem egyvezethető össze azon feladattal, melyet a plébános urak hivatva vannak a katolikus iskolaügy körül teljesíteni. A kath. tanító-egyesületek és körök közgyűlései főleg fontos tényezők e téren. E közgyűléseknek kell irányító, termékenyítő, ösztönző kihatást gyakorolniuk a kath. tanítóság iskolai munkásságára, társadalmi tevékenységére, szellemi továbbképzésére. E közgyűléseken kell ápítani és erősíteni a kölcsönös megértést, az összetartózan-dóság érzetét egyfelől magában a kath. tanítóságban, másfelől a papság és a kath. tanító-ság között. Hogy tanítóegyesületeink közgyűlései e rendeltetésüknek megfelelőhessenek, hogy hathatósan előmozdíthassák a katolikus szellemű tanítás és nevelés ügyét: ahhoz a lelkeskedő papságnak odaadó közreműködése nélkülözhetetlen. A papságnak ezen közgyűléseken is a föld savának és a világ világosságának kell bizonyulnia. Mindezeknél fogva ezennel elrendelem, hogy a plébános és h. plébános urak annál is buzgóbban részt vegyenek a katolikus tanítóegyesületek közgyűlésein, mivel ezt az egyesületi alapszabályok 6. §-a is kötelességükké teszi. Meghagyom egyszersmind, hogy a kellőképpen indokolt távolmaradás az illető katolikus tanító-egyesület illetőleg tanítói kör papi elnökének mindenkor bejelentessék.

Iskolai szorgalmi idő és a szentmise, temetések ideje. Szokásba jött több helyütt a szentmise nek oly késői időben való mondása, hogy az orgonakiséretet végző kántortanítók sokszor csak 9 óra felé juthatnak el tantermeikbe. Mivel az amugy is rövidre szabott szorgalmi idő ezáltal nem lényegtelen veszteséget szenved és mivel így módon az iskolai rendtartás is föltö-

megnehezítette: szigorúan meghagyom ezennel a füst, plébános és h. plébános uraknak, hogy ezután az iskolai tanítás előtt mondandó szentmiseket legkésőbb 128 órákor kezdjék meg, úgy hogy azok 8 óra befejeztetvén, a kántortanítók tanítói kötelességük pontos időben való megkezdésében ne akadályoztassanak. Ugyanek a kántortanítók tanítói tevékenységének egyfolytában való biztosítása és az oktatás menete és eredménye károsan kiható rendellenes zavaroknak megszüntetése céljából elrendelem, hogy a temetések mindenkor az előadások után végeztessenek. A füst, kerületi tanfelügyelő urakat fölhívom, hogy e rendelet betartására éber figyelemmel őrköjjenek.

Katolikus Nevelés szakközlöny ajánlatik. *Kivonat az esztergomi főegyházmegye f. évi körleveléből.*
A Magyarországi Római Katolikus Hittanárak és Hittanítók Egyesülete «*Katolikus Nevelés*» címen Szakközlönyt ad ki, melynek kifejezett célja a vallástanítás fejlesztése, a vallástanítók pedagógiai szakképzésének tökéletesítése. Ehhez képest nemcsak a tanítás minden ágát öleli föl, hanem általános pedagógiai kérdések fejtegetésével is kimerítően foglalkozik. A magas színvonalon álló szakközlönyt a vallástanis-sal foglalkozók figyelmébe és folkarolásába melegen ajánlom. Előfizetési ára egész évre 8 kor., mely a következő címre küldendő: Dr. Magdiés Ignác, a Ránolder-intézet igazgatója, Budapest, IX. Gyepütea 23. Megjegyzem, hogy a bevezetőleg említett egyesület rendes és pártoló tagjai a szakközlönyt ingyen kapják. A rendes és pártoló tagok évi tagsági díja 8 kor. Rendes és pártoló tagok lehetnek: egyháziak, kik vallástanítással foglalkoznak vagy foglalkoztak, valamint szerzetes tanárok. Pártoló tag bárki lehet.

Az Orsz. Állatvédő Egyesület törekvéseinek ajánlása. Az Orsz. Állatvédő Egyesület azon kérelemmel fordult hozzám, hogy törekvéseit lelkeskedő papságom és tanítóságom erkölcsi támogatásába ajánljam. E kérelemnek annál készségesebben helyt adok, mert a Szentírás értelme szerint is tartozunk a hasznos állatokról gondoskodni. «Az igaz ember gondját viseli b rmainak is, de az istentelen szívű kegyetlen» — mondja a Példabeszédek könyve 12. fej. 10. vers. Amennyire éltélendő, ha az állatoknak túlságos gyöngéjű dedergetése kiszorítja a szívből vagy elhűdíti a felebaráti szeretetet: annira ellenkezik a keresztény érzülettel és szellemmel az állatok kínzása. Az isteni teremtés művét nem szabad megvetni, semmibe sem venni. Az állatok fölött nyert hatalommal nem szabad visszaélni. Fölötte kívánatos azért, hogy már a fogésony gyermek-lélekkel megismertessék az állatokkal való helyes és észszerű bánásmód. Az iskolák, az ifjúsági egyesületek erre bőven szolgáltatnak alkalmat. Nemesak gazdasági szempontból fontos, hogy az ifjúság megbecsülni tanulja hasznos állatainkat, hanem az erkölcsi nevelés érdekei is hatásosan előmozdíthatók ez által. Az állatvédelemre való szoktatás igen alkalmas eszközt nyújt a lélek nemesítéséhez, a vad indulatok fekezéséhez, a szelid érzelmek fejlesztéséhez. Mídon tehát fölhívom füst, papságom és a főegyház egyvén hatósága alá tartozó tanítók figyelmét az Országos Állatvédő Egyesület nemes törekvéseire, ajánlom egyszersmind beszerzésre a népiskolai és ifjúsági könyvtáraknak az egyesület következő kiadványait: *Gyermeknaptár 1906—1907.*, ára 10 fill., A latorcavölgyi pap, írta: Sz. Nagy Sándor, ára 2 kor. Megrendelhetők az egyesület közlönyének az «Állatvédelem» szerkesztőségében. (Budapest, IX. Ernő-u. 11—13. sz.)

EGYESÜLETI ÉLET.

Meghívó. Az alsófehérvármegyei róm. kath. tanító-egyesület 1907. április hó 23-án Borbándon, a róm. kath. iskolában közgyűlést tart. A tárgysorozat főbb pontjai: Szentmise 8¹/₂ órákor. Gyakorlati tanítást tartanak órarend szerint: *Butyka* Sándor szentszéki tanácsos, plébános és *Antal* Károly tanító, *Köröly* Miklós képezdei tanár ABC és reál olvasókönyveit ismerteti *Szász* Károly

tanító. A gyakorlati tanítások megbírása. A közgyűlésre a t. egyesületi tagokat és a tanügy barátait tisztelettel meghívjuk. Gyulafehérvárt, 1907. április hó 9-én. Dr. *Kőrödy* Péter, elnök. *Matskássy* József, jegyző.

Tanitógyűlés. Az érsekújvári déli róm. kath. népnevelők egyesületének vágsellyei köre f. évi április 17-én Vágsellyen a róm. kath. népkör helyiségében tartotta évi gyűlését. A közgyűlés tárgysorozatának főbb pontjai voltak: 9 órákor a kör tagjai szentmisét hallgattak. Főolvasást tartottak: Egyházmegye: róm. kath. tanítói egyesületről *Kovács* István. A család és az iskola címen *Janics* Alajos. Az elemi oktatásnak közgazdasági szempontból való javításáról *Kovács* István.

Tanítók gyűlése. A szatmáregyházmegyei hatóság elrendelte, hogy a beregi róm. kath. esperesi kerületben működő róm. kath. tanítók tömörüljenek és alakítsák meg a beregi esperesi kört. E célból Mezőkasszonyban, hol a szokásos kerületi papi gyűlés is volt, megjelent a róm. kath. elemi iskolában Beregvármegyei kath. tanító-száca, kiket *Szalay* Sándor esperes-plébános üdvözölt. Ezt követte a tanítói kör megalkulása s a kör tisztviselőinek megválasztása. Aelnöknek egyhangulag *Plank* Antal beregszászi, jegyzőnek *Makkalt* Mihály márokpapi, pénztárnoknak *Csepreghy* Alajos mezőkasszonyi róm. kath. tanítók lettek megválasztva. Ezután a legközelebbi gyűlés helyének és idejének megállapítására hívta föl a tanítói kör figyelmét. A gyakorlati tanítással, pedagógiai tételek fölolvásával egybekötött legközelebbi kör gyűlés folyó évi május hó végén, avagy június első napjai egyikén Beregszászban, a róm. kath. elemi fiúiskolában fog megtartatni. Kimondatott az is, hogy ezután mindig ott lesz a kör gyűlése, ahol és amikor a kerületbeli papság a szokásos tavaszi gyűléseit tartandja, hogy így azon minden tanító papjával együtt is részt vehessen s ezáltal a hazafias és vallásos nevelés intenzívebbé tételére karöltve működhessenek közre.

IRODALOM.

A plebános úr. Ezzel a hangzatos címmel Németh Gellért ismert író elbeszélést írt. Nem terjedelmes, de magvas ezen elbeszélés, amely való színekkel festi a község atyjának, a lelkipásztornak aggodó gondosságát, szeretetét a hívek irányában. Keret ez, amelybe beletekintve meglátjuk, hogy az igazi lelkipásztornak milyennek kell lenni. A kedves elbeszélés ezen evangéliumi mondas alapján áll: «Boldogok a szelidek». A mű külön 60 fillérért kapható. Megrendelhető «Oktató Nép-könyvtár», Budapest, VII., Csömöri-út 16.

Jubiláris tanyai alapítvány. Ezzel a címmel *Oltrányi* Ottó királyi közjegyzőhelyettes most egy füzetben közzétette nagybátyjának, *Oltrányi* Pál prépost, gyémántmisés áldozópapnak a Szeged alsóvárosi tanyai iskolák javára tett tizenötezerkétszáz koronás alapítványának történetét és az alapítványra vonatkozó ügyiratokat. A nagylelkű alapítványairól ismert prépost ezt az alapítványt végrendeletében tette, de a múlt évben május második vasárnapján, gyémántmiséje alkalmával, még életében bejelentette Szeged város tanácsának. A múlt évben június 29-én szép ünnepséggel ki is osztották az alapítvány első kamatait. Az érdekes füzet, amelyet példányonként ötven fillérért a tanulók javára árusít, a nemeslelkű alapító arcképén kívül az alapítólevél teljes szövegét és az alapítványra vonatkozó egyéb iratokat is tartalmazza.

KÜLFÖLDI TANÜGY.

Kiskorú bűnösök. A külföldön mindenféle nagyarányú mozgalmakat indítanak a gyermekek védelmére: legelől járt Anglia hatalmas törvénye, mely sok érdemes intézkedést léptetett életbe. A weimari kormány is igen figyelemre méltó rendeletet intézett a tanfelügyelőkhez az iskolásgyermekek bírósági megbüntetéséről. Arról szól

a rendelet, hogy az eddigi tapasztalat szerint a bíróság által az iskolásgyermekre kiszabott szabadságvesztési büntetések nemhogy javítólag hatottak volna, hanem erkölcsi tekintetben károsoknak bizonyultak. A gyermeknek jelene sem elég szilárd még fiatal korban s így a beesületérzést könnyen eltoplithatják. Ilyen erkölcsi rombolás leginkább akkor áll be, ha a bűnselekmény csak ifjúkori könnyelműségből ered, nem pedig erkölcsi romlottságból, züllöttségből. Ennélfogva kívánatos, hogy az ily esetekben az iskola is az összes körülményeket mérlegelje lelkismeretes körültekintéssel, vajjon nem volna-e célszerű a fejedelemtől kegyelmet kérni a büntetés föltétele elengedésére, ami abból állna, hogy a büntetés végrehajtását bizonyos időre elhalasztaná és ha azon időpontig a fiatalkori büntetést további büntetés nem éri, akkor az egészen elesnek. A tanítók és iskolahatóságok oly irányú utasítást kaptak, hogy a szülőket adott esetben a kegyelmi folyamodvány benyújtásánál támogassák, illetőleg, hogy azt ők maguk nyújtsák be.

A világ legnagyobb iskolája Londonban van. Ötezer gyermek számára készült, még pedig a fiúk részére 48 osztály, a lányok részére 38 osztály van berendezve. A két igazgatón kívül 65 tanító és 50 tanítónő működik az iskolában.

VEGYESEK.

Püspöki konferencia. Április 18-án a hercegprímás budavári palotájában püspöki konferencia volt. Az érkezőtlen jelen voltak: A latin szertartású katolikus püspökök közül: *Samassa* József biberosi egri érsek és dr. *Városvy* Gyula kalocsai érsek, báró *Hornig* Károly veszprémi, gr. *Maiáth* Gusztáv erdélyi, gróf *Széchenyi* Miklós győri, *Istrán* Vilmos szombathelyi, gróf *Zichy* Gyula pécsi, dr. *Prohászka* Ottókar szekesfehérvári, *Balás* Lajos rosznyói püspökök és *Fehér* Ipoly pannonhalmi főapát. A görög katolikus püspöki kar tagjai közül jelen voltak: *Mihályi* Viktor balazsivali érsek, *Hosszu* Vazul lugosi, *Szabó* János gyulafehérvári és *Radu* Demeter nagyváradai püspökök. A tanácskozás három órában kezdetül tartott és azon részben iskolai, részben jótékonyági ügyeket tárgyaltak, amelyeket a püspöki kar tagjai megvittak és elintézték.

Figyelmeztetés. Országos Keresztény Szövetség címen Budapest székhellyel egy vállalkozás indult meg, mely taggyűjtő felhívásait mostanában küldi szét. Minden tévedés elkerülése céljából kijelentjük, hogy említett szövetséggel semmi néven nevezendő összeköttetésben nem állunk; annak sem vezetőségét, sem céljait hivatalosan nem ismerjük és az egész mozgalom a mi keresztény társadalmi mozgalmaink keretén kívül esik. Hasonló mozgalom áll fenn már két év óta, állítólag egy szintén Budapesten székelő intézőség vezetése alatt. Működését és céljait annak sem ismerjük és vele semmiféle viszonyban nem vagyunk. A multban szerzett tapasztalatok teszik kötelességünké, hogy eleve figyelmeztessük azokat, akiket illet, nehogy a cím után indulva, a nevezett Szövetséget a mi Országos Katolikus Szövetségünkkel összetéveszték, vagy azt a mi mozgalmainkhoz tartozónak véljék. Budapest, 1907. április 19. *Szentiványi* Karoly az Orsz. Kath. Szöv. igazgatója.

Halálozás. *Kirn Imre* nyug. tanító, a «Pro ecclesia et pontificae» érdemkereszt tulajdonosa, folyó hó 4-én életének 71-ik, boldog házasságának 24-ik évében, a halotti szentségek ajtatos felvétele után az Urban elhunyt. Adj Uram a feltámadásig örök nyugalommal néki!

A Szent-István-Társulat közgyűlése. A Szent-István-Társulat folyó évi május hó 2-án, délelőtt 10 órákor Budapesten, a Társulat dísztermében LIII. Rendes közgyűlést tartja, melyre a Társulat összes tagjait tisztelettel meghívjuk. A Társulat számadásait a tagok a közgyűlés előtt nyolc napon át a Társulat helyiségeiben a hivatalos órák alatt (delelőtt 8—12 és délután 3—6 óra közt megtekinthetik. Budapest, 1907. április 17. A Szent-István-Társulat Elnöksége. Tárgysorozat: 1. Szentmise

a díszterem oltáránál. 2. Elnöki megnyitó beszéd. 3. Alelnöki jelentés. 4. Igazgatói jelentés. 5. Az 1906. évi zárószámadosok és vagyonmérleg megvizsgálása s a fölmérvény megadása. 6. Az 1907. évi költségvetés megállapítása. 7. Igazgató-választás. 8. Az igazgató-választmány kiegészítése. 9. A számvizsgáló-bizottság kiküldése. 10. A Tud. és Irod. Osztály új tagjainak kihirdetése. 11. Esetleges indítványok.

A Szent-István-Társulat pártoló tagjai. A Szent-István-Társulat pártoló tagjai két korona évi tagdíjat fizetnek. E tagdíj fejében *tagilletményt* kapnak, vagyis könyveket, füzeteket és kalendáriumot, melyben a népnek való vallásos, oktató és szórakoztató olvasmány foglalatik. Az 1905. évre ez lesz a tagilletmény: A magyar szentek élete; továbbá Szuszai Antal könyve a gyermeknevelésről; egy szép elbeszélés: végül «A Szent-István-Társulat naptára az 1906. évre». E könyveket mindegyik tag megkapja, ha a tagdíjat már megfizette. A könyveket a Szent-István-Társulat a fizetés sorrendjében küldi szét. A pártoló tag csak egy évre köti le magát; de ha az év végéig nem lép ki, a következő évre is tagnak tekintetik. Pártoló tagnak vagy a Szent-István-Társulatnál (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.) lehet jelentkezni, akár csak levelezőlapon is. A tagdíjat a kezelés könyvtésé végett augusztus 15-ig tessék beküldeni.

Prohászka püspök előadása. Diszes és előkelő közönség volt együtt a *Magyar Nők Közművelődési Köre* összejövetelén, amelyen *Prohászka Ottokár* székesfejérvári püspök az élet leggazdagabb irányáról tartott előadást. A püspök először a modern kultúráról beszélt. A modern kultúra, ugymond, megy, halad előre és a modern ember azt hiszi, hogy utja végtelen és haladása föltartózatlan. Pedig megakad az is, mert a tudomány is végül oda jut, ahová a vallás: a sejtéshez. Az ember az ő véges észével biztosat nem tudhat, csak sejtget. Ne törődjék tehát mással, csak azzal, hogy önnönmagát megismerve, tege nagyja, hatalmassá, jóvá. Az emberiség nem élhet meg hit nélkül. És ezért az emberek gondolkozzanak és akkor binni is fognak. Egy új eget, egy új földet fognak találni, ha az erkölcsi fenség birtokában lesznek. Az előadásnak nagy hatása volt.

A beteg tanítók segélyzése. Egy tanító felesége írja nekünk: A múlt hetekben a tanítószág egy nagy szerelmére hívta föl a Budapesti Hirlap a kultuszminiszter figyelmét, amikor szóvá tette, hogy a tanítók betegségek esetén a helyettesüket maguk kötelesek fizetni. Nem tudom, hogy illetékes helyen el fogják-e törlni a törvénytelen kormányznak ez égbekiáltóan igazságtalan rendelkezését, de lehetetlennek tartom, hogy egy oly humanusan gondolkozó miniszter minő *Apponyi* gróf, ezt a rendelkezést meg ne változtassa. *Kossuth* Ferenc kereskedelmi miniszter csak a minap bocsátott ki egy rendeletet, amely szerint a vasúti alkalmazottak, még a napibéresek is, betegség esetén teljes fizetésükön kívül még segítését kapnak a szolgálati főnökségtől minden más fórum megkérdezése nélkül. Hol vannak ettől a tanítók, akiknél betegség esetén még a fizetésüket is megvonják, mert azt teljes összegben a helyettesének kell kifizetnie. Ilyen körülmények között a beteg tanító hogyan gyógyíttassa magát, hogyan fizesse az orvost, a patikát és miből tartsa el a családját? Szolgálatomban van egy asszony, akinek ura kilenc hónap óta a vasutnál segédfekező. Bár csak ideiglenes alkalmazott, többszöri betegsége alatt rendszeren huzta a fizetését, sőt pénzségítséget, ingyen orvost és gyógyszert kapott felettes hatóságától. A tanító, aki képzett, tanult ember, nem érdemel-e ugyanannyit, mint egy ideiglenes vasúti alkalmazott.

Istenért, hazáért és a szabadságért. című népies füzeté, melynek célja a kivándorlás ellen támadt akció elősegítését, tisztelettel fölhívom a kartársak figyelmét. A 16 oldalra terjedő füzetek egy példánya 4 fill., 40-50 dbt rendelésnél árengedményt nyújtok és a küldés portmentes. Úgy ezen, mint már előbb kiadott műveimből mutattványszámommal ingyen szolgálók. *Galamb* János róm. kath. tanító.

A Hittanárok és Hitoktatók Egyesületének választmányja rendes összejövetelét f. hó 10-én tartotta

meg a Szent-István-Társulat kistermében. *Dr. Dudák* elnök szép megnyitójában «A hittanár egyéniségéről» értekezett, melyben kivált a tanár tudományos képzettségének, a tanítás nevelési módszerének, a tanárnak mint embernek egyéni tulajdonságainak fontosságát fejtegette. Az ideai közgyű és idejének, helyének, tárgysorozatának meghatározására a választmány bizottságot küldött ki, melynek tagjai az elnök, alelnök, titkár. Ezzel kapcsolatban a hitoktatósi tanfolyamok szóba kerültek, melyeknek megtartását a választmány 1908. nyarára tűzte ki. Hogy pedig az ezekre való előkészület minél tökéletesebb legyen, a választmány elhatározta, hogy az egyesület a külföldi katechetikai kurzusokon tanulmányozás céljából képviselteti magát. Végül *dr. Magdiés Ignác* szakszerű fölolvasást tartott a *callástanítás és a vessző*-ről, melyben a testi, kivált a durva büntetést frappáns érvekkel és történetekkel kárhoztatta.

A tanítóköri elnökök figyelmébe. Több körelnök azzal a kéréssel fordult a központhoz, hogy számukra orsz. kath. tanítói segélyintézet új alapszabályokat, illetve befizetési könyvecskéket küldjön. Alulírott címére a segélyalap elnöksége Esztergomból 100 dbt ilyen könyvecskét küldött. Amelyik tanítókörben az orsz. tanítói segélyalaphoz tagjai vannak s új könyvre volna szükségük, azt a körelnök urakululirotnál (dr. J. 10 filléréb) beszerezhetik. Tisztelettel kérem a körelnök urakat, hogy ez érdemben való medrendelésüket szíveskedjenek mielőbb metenni, hogy a szükségtelen példányokat — miután pénzértéket képviselnek — az elnökséghez időben visszaszármaztathassam. — Kartársi üdvözléssel: *Gubicza Lajos*, egyesületi v. elnök. Veszprém.

Alapítványi helyek a pozsonyi Notre Dame leánynevelő-intézetben. A báró Cselesta-Skrbensky-féle alapítványi helyek a jövő tanévtől kezdve megüresednek. Az alapítványi helyeket Teschen hercegségéből származó nemesek gyermekei kaphatják. A folyamodványokat április hóban kell benyújtani. Bővebb fövilágosítást a zárda főnöksége szívesen ad.

Pályadíjnyertes tanítók. A veszprémi káptalan által kitűzött s a Beke-féle alaphól jutalmazott eme pályatételre: «A kath. tanító a ker. szocializmus szolgálatában», négy pályamű érkezett be. A pályanyertes dolgozatok jelges levélkét a káptalan folyó hó 23-iki ülésén fölbontotta s kitünt, hogy az első díjat, 90 koronát, *Czecezy* Nándor veszprémi, a második díjat, 60 koronát, *László* Antal jakói, a harmadik díjat, 30 koronát, *Köcsky* József veszprémi tanítók nyerték el. A részletes jelentést, jövő számunk hivatalos rovatában közöljük.

Apponyi rendelete a tanonc-otthonokról. *Apponyi* Albert gróf kultuszminiszter valamennyi királyi tanfelügyelőhöz és kirendeltséghez körrendeletet intézett az iparostanoncok jutalmazása és a tanonc-otthonok szervezése tárgyában. A körrendelet hangsúlyozza, hogy az 1907. évi költségvetésben a törvényhozás az iparoktatás céljaira 10.000 koronát szavazott meg. A törvényhozás az iskolák segélyzésén kívül más módon is elő akarja mozdítani az iparostanoncok szakszerű kiképezését, erkölcsi nevelését és hazafias szellemének megszilárdítását. E célok elérésére alkalmas eszközöknek tartja a kultuszminiszter az ifjúsági egyesületeknek iparostanonciskolai otthonok terjesztését és támogatását, továbbá a rajzolásban kitünő, a tanulásban szorgalmas s példás magaviseletű tanulók jutalmazását. Értesíti az illetékes ténylezőket a következőkről: A tanoncok helyes irányú művelését előmozdító ifjúsági egyesületek terjesztése céljából ez évi szeptember havától a városok iparostanonciskoláival kapcsolatban szerveztesen tanonc-otthonok. A rajzbeli előmenetel jutalmazására már a folyó iskolai évre 2000 (kettőezer) koronát engedélyeztek olyképpen, hogy egy-egy tanuló részére 50 (ötven) kor. jutalomdíj adassék.

A keresztény Szövetkezetek Országos Központja fölhívja figyelmét mindazoknak, akik keresztény szövetkezeteket alakítani akarnak, hogy minden fövilágosításért és útbaigazításért forduljanak *David Ferenc* központi szervezőhöz. Budapest, IX. Bakács-ter 1.

Az Orsolyarend női gazdasági iskolája Kassán.
A Kassán fennálló s a Szent Orsolyarend vezetése alatt működő női gazdasági iskola ez évi prospektusát és működésének ismertetését most tette közzé *Lipsey Viktoria*, a rend főnökeje. A kassai Szent Orsolyarend több mint 200 éve működik kizárólag a nevelés és a gazdasági kiképzés szolgálatában.

Szerkesztői üzenetek.

K. L. Közzétettük. — **B. V.** A hozzászólásokat kérjük. — **H. J.** Köszönet. — **K. B.** A leírás szerint tallánya értékes. Igaza van, az egészség követelményei, de még a személetes képek használata is könnyebb és egyszerűbb volna a leír. készülék segítségével. Forduljon a Szent-István-Iársulat könyvkiadóhivatalához, onnan tájékoztatást adnak a szabadalom értékesítésének módzatára. Magunk is készsággal támogatjuk törekvéseit.
M. L. Intézkedtünk. — **G. J.** Közzétettük. — **M. J.** Elküldök legközelebb. — **U. J.** A jövő szám hozza. — **H. A.** A fizetésügyben még mindig elég a teendő. Mi a körpontonban, hátrásunk a periferiakon nyervek meg az illetékes tényezőket az ügy támogatására. A személys közbenjárásnak rendszeren több a sikere, mint az írott vagy nyomatott kérelmeknek. **M. J.** Ha beérkezett, a válasza nem marad el. — **P. I.** Fegyvernek. Hoy Palmay Miklós okl. tanító úr hol működik, azt csak úgy tudhatjuk meg, hogyha ő erről minket e sorok olvasása után értesíteni fog. — **K. J.** Levélben válaszoltunk. — **B. Gy.** Felhasználtuk. — **K. L.** A jövő szám hozza.

Felelős szerkesztő: **Ember Károly.**

Kérem! Zavarok és késedelmek elkerülése végett, minden hirdetésre vonatkozó levelet a kiadóhivatal címére — nem szerkesztőség — kérünk küldeni.

PÁLYÁZATOK.

Pályázati hirdetés a kassai kir. kath. tanítóképzőbe való félévelre. Ezen intézet igazgatósága az I. évfolyamban betöltendő helyekre *feljövő évi június 15-éi lejárattal* pályázatot hirdet. Félévelért folyamodhatnak azon éptestű növendékek, akik 14-iki életévüket feljövő évi szeptember 1-ig betöltötték, de a 18-ik életét el nem érték és akik a közép- vagy polgári iskola IV-ik, illetve a felső népiskola III-ik osztályát sikeresen elvégezték. A félével iránti kérvényhez csatolandó: 1. A keresztlevele 2. Tiszti orvosi bizonyítvány arról, hogy a folyamodó semmi olyan testi fogyatkozásban, feletlenségben vagy eltorzultságban nem szenved, amelyek a tanítással járó foglalkozásokban akadályoznak, vagy a serdülő gyermekek illetlen rúnyolódását onkent kihívják s így a tanítás komolyságát és eredményét veszélyeztetik. Ezen bizonyítványnak arról is kell tanuskódnia, hogy a folyamodó látási, hallási és beszélő szerve hibátlan, hogy nem epileptikus, nem trachomás, nem sörvadásos. 3. A múlt évről szóló évfolyamozás bizonyítvány és a feljövő iskolai év első felének ériesítője. A június hó végén nyevendő osztálybizonyítványt kötelesek június hó 3-ig pótlólag beküldeni. 4. A folyamodók énekmaruk útján igazolni tartoznak, hogy zenei hallásuk van, mert ellenkező esetben az iskolai év elején ilyen irányú *félévelési vétség* kötelesek tenni. 5. A kik az internátusba és alumnusba való félévelüket is kerik, kötelesek a szülők foglalkozását, anyagi helyzetét és a szülői gondozásban álló családtagok számát feltüntető közhatósági bizonyítványt is csatolni. Amennyiben az I. évfolyamba csak 20 növendék lesz félévelhető, azért fölhívom úgy a helybeli, mint a vidéki érdekelteket a pályázati határidő pontos betartására és a folyamodványok hiánytalan felszerelésére,

mert elkésve érkezett, vagy hiányosan okmányolt kérvények visszautasítottak. Kassa, 1907. április 12. *Hegedüs János*, igazgató. 167 1—1

Esztergomi érseki megye.

Szolnokra egy jó hangú teljesen képzett kántor-segéd keresetlik. Fizetése: évente 400 kor. teljes ellátás mosáson és agyneműn kívül. A váriegyház mise jövedelme közös segédársával. Az állomás azonnal betöltendő. *Melgyesy Géza* róm. kath. kántor 161 2—2

Kalocsai érseki megye.

Magyarkanizsára Szeged mellett) róm. kath. segéd-kántori keresek, ki minden kántori dologban jártas fizetés előbbeni számokban. *Kék* 156 2—2

Szombathelyi egyházmegye.

Vasvármegye **Németgen** községben (pósta helyben) a róm. kath. iskola III. osztálytanítói állomására f. évi *május hó 4-ig* pályázat nyitattik. A tanító fizetése egyelőre 800 kor. (nyolcszáz koronában), mely összeg államsegéllyel a törvényes időben 1000 (egyezer) koronára emeltetik. Az államségély csak a megválasztott tanítónak nevére történt átírás után folyósítottatik. Azonkívül természetben szabad lakás a törvény követelte átalakítással. Nótanítók is pályázhatnak. A választás május hó 4-én d. e. 9 órakor leendő. Személyes megjelenés nem kívántatik. *Az iskolaszék.* 168 1—1

Orgonahangok 300 énekkel 3, 4, 5 kor. *Molnár* kántor Künszentmiklós. 151 3—3

Bold. Csima István, főkántor, országszerte ismeretes, kitünő összeállítású, 250 válogatott, szabályos orgonakiseretű gyász-mise-éneket tartalmazó énekkönyve mélyen leszálított áron (4 frt helyett 2.50 frt-ért) kapható az elhunyt özvegyénél Kiskunfélegyházán.

154 3—8

— 24 nagyon csinos és dallamos — előjáték — Orgonazsebkönyv II. — bérmentes küldéssel csak 120 filler. Ha a mű nem felel meg, 5 napon belül visszaveszem.

Zámbó Károly r. k. kántor,
Szeged 6.

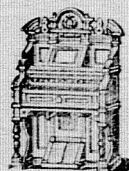
145 4—5

Orgona-harmoniumokat

mindkét rendszer szerint legolcsóbban szállít

PAJKR REZSŐ ÉS TSA

Budapest. X., Delej utca 11. (Tisztviselőtelep.)

Pianók.

Pianinók.

Pedálos harmoniumok mindkét rendszer szerint és minden nagyságban pontos orgona méretekkel templomok, szemináriumok részére és mint gyakorló orgonák. Bérmentes szállítás az utolsó vasúti állomásig. Tanerőknek különös szakszolgálat. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Részletes fizetés engedélyezve. 796

Magyar Dallamos

Ünnepi Praeludiumok

az összes hangnemekből

írták: főt. Stacke István és Kentor Elek.

E könyv 32 hosszabb dallamos praeludiumot tartalmaz s a magyar katolikus anyaszentegyház isteni tiszteletén kitünő szolgálót tesz s nemcsak karnagyoknak és kántortanítóknak, hanem mindazoknak, kik az orgonát vagy harmóniumot játsznak — sőt a zongorázóknak is — kedves élvezetet nyújt a fent nevezett s művészi ízléssel kiállított mű. Még a legnehezebb hangnemekben írt praeludiumok is egész könnyű stílusban vannak megkonstruálva. Ára 5 kor., egyházi orgonistáknak és tanítóknak 4 korona.

Megrendelhető kollégánk, a szerző lakcímén:

Kantor Elek Budapest, VII., Csömöri-út 42.

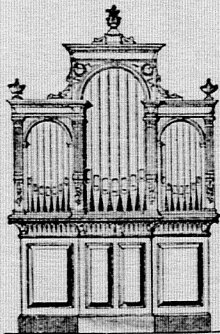
Egyanitt megrendelhető még a pénz előzetes beküldése mellett bérmentve:

«Hazafias Mária-dalok» (10 dal) ára 3 K tanítóknak 2 K
«Immaculata» (3 dal) ára ... 2 K
«Miatyánk» 12. ezer (2 dal) ára ... 2 K
«Házánk Nagyasszonya» (10 dal) 3 K tanítóknak 2 K
«Tanító-induló» ára ... 2 K tanítóknak 1 K

644.

CSEH ISTVÁN

orgona- és harmonium építőmester **Egerben.**

Ajánlkozom mindenemű templomi orgona- és harmonium-készítésére a legújabb légnyomatú, (pneumatikus) cső-rendszer szerint, igen jutányos árak mellett.

Régi orgonaátalakításokat, javításokat, tisztításokat és hangolásokat olcsón vállalok el jótállás mellett.

Zimmermann Gyula Henrik, Lipcse.

Legjobb szerkezetű harmonium gyára.

Füzetek: Lipcse, Szent-Pétervár, Moszkva, Riga, London. Egyedüli képviselő Magyarország és Ausztria részére:

Hörl Nándor Pozsony, Ventur-utca 24.

Számos elismerőlevél kiváló szak tekintélyektől, az egész világból.

A Zimmermann-féle harmoniumok művészi hangolva, mindenütt feltűnő keltének elvarázslóan szép összhangjukkal. **Előnyös feltételeink tanítók részére:**

A vételár felének vagy legalább egy harmadának lefizetése és a maradék részletekben megfizetés szerint.

Költségmentes szállítás.

Képes harmoniumárjegyzék ingyen.

További különlegesség templomok és iskolák részére: Igen erős szerkezetű, német módszerű, légnyomatú harmoniumok igen erős atható hanggal. Igen erős kereslet miatt kérjük a megbízásokat idejekorán közölni.

Fr. KISS KÁROLY főgimn. tanár 34926. sz. szabadalmát képeső

„KAROLIUM“

vér- s paizetű, fakukac, poloska és a mézgasodart előidéző elősdiéket irtó szer, mely ezen elősdiéket biztosan elpusztítja és a fakat immunissá teszi.

1 kis tüveg ára (200 gramm) ... K 1.—

1 nagy tüveg ára (500 gramm) ... K 2.—

50 tüveg egyszerre történő megrendelésénél 20% engedély.

Kizárólagos vesésképviselet a bel- és külföld részére a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

Dr. Hets Ödön ügyész úr, aki a szert 2 év óta használja 70 holdas soroksári gyümölcsösében, a következő bizonyítványt adta:

Tekintetes Fr. Kiss Károly tanár úrnak Budapest.

As Ön utasítása folytán készített vértetű-keveréket gyümölcsfáimnál még a múlt év nyarán teljes sikerrel alkalmazván, készíggel jelentem ki, hogy ezen szer a körte- és almafákon mutatkozó vértetű kártevőre az egyedüli biztos szer. A múlt évben bekent fák az idén mind remeken hajtottak és termőképességüket vissza nyerték.

Küldő tiszteltet:

Hets Ödön e. t.

A közelgő bérálások alkalmából felhívjuk a főtisztelendő Papság figyelmét a nálunk kapható bérmaképekre és társulati alkalmi kiadványokra.

≡ BÉRMAKÉPEK ≡

===== A bérmaképek árai a következők: =====

Bérmakép kis alakban, finom kivitelű esipkészt szögellyel 100 db árá K 3.—

Bérmakép kis alakban, ugyanaz kartonlapon 100 db árá K 4.—

Bérmakép kis alakban, hátlapon szövegnyomással, *haszn kiállítás*, 100 db árá K 5.—

Bérmakép nagyobb alakban, papírra felvont bérmakép, 100 db árá K 9-60

Bérmakép nagyobb alakban, hátlapon szövegnyomással, *haszn kiállítás*, 100 db árá K 10.—

Bérmakép nagy alakú, igen finom kivitelben, 1 db árá K —20

===== 1000 darab rendelésnél arkedvezmény. =====

A bérálás szentsége.

Előkészítő oktatások a bérálás szentségének fűveteléhez. Irta *Novák Lajos*, t. kánonok. Árá fűzve K —24

Gyónási könyvecske ::

Katholikus gyermekek számára. Irta *Dreher Tivadár* dr. Árá K —36

≡ IMAKÖNYVEK ≡

Kis imakönyv =====

Pici alakú. Árá vászonkötésben 80 fill., bőrkötésben 1 kor. 20 fill.

Imakönyv =====

Irta *Demény Dezső*. Árá 1-60—13 kor.-ig, ugyanaz keretrajzokkal 16-50—70 koronáig.

Ajándékul alkalmas!

Imák és elmélkedések.

Összeállította *Flaugny* grófnő, magyarra átírta *Gubicza István*. Árá különféle kötésekben 4.—, 6.—, 10.— K.

Hitvalló =====

Művelt férfiaknak való imakönyv. Árá 3.—, 4.—, 4-60, 6.—, 7.—, 8.— K.

Ajándékul alkalmas!

===== Megrendelhetők =====

A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN

Budapest, IV., Kecskeméti-utca 2. sz.